

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

פרשת פקודי

תעשה מה שאתה יכול!

"ביום החדש הראשון באחד לחודש תקים את משכן אוהל מועד" אנו מסיימים את חומש שמות, החומש השני הנפתח בסיפור הולדת משה והסיבה לשמו: "כי מן המים משיתיהו" ומסיים בפרשתנו בהקמת המשכן כאשר לא מצליחים להקימו, אך שם משה את ידו ובדרך נס הוקם המשכן.

וכך מביא רש"י בשם המדרש (תנחומא):

"שלא היו יכולין להקימו (את המשכן), ולפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקדוש ברוך הוא הקמתו, שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים, שאין כח באדם לזקפן, ומשה העמידו. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא איך אפשר הקמתו על ידי אדם, אמר לו עסוק אתה בידך נראה כמקימו, והוא נזקף וקם מאליו, וזהו שנאמר: הוקם המשכן, הוקם מאליו"

את החיבור בין פתיחת החומש לסיומו ניתן להבין מכלל שמביא בפננו הכלי יקר:

כתוב בפרשה שלוש פעמים לשון הקמה:

1. תקים את המשכן 2. הוקם המשכן 3. ויקם משה

ואמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה נב. ד) שהיו ישראל וכל חכמי לב מקימים את המשכן ולא יכלו להקימו אמר הקב"ה עסוק אתה בהקמתו והוא עומד מאליו שנאמר הוקם מאליו משמע. ויש בזה רמז לכל המעשים אשר האדם עושה כי קצרה יד האדם להשלימם החל וגמור אלא האדם הוא המתחיל וה' יגמור על ידו.

ומביא הכלי יקר דוגמה: וכן אמרו רז"ל (קידושין ל:): כנגד היצר הרע: "אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו"...

כעת נבין את הקשר לתחילת החומש משה רבנו בוכה בתוך התיבה ביאור. בתיה בת פרעה יורדת לטבול מגילולי בית אביה. שומעת נער בוכה ומה היא עושה? "ותשלח את אמתה". לדעת אחד הפירושים התארכה ידה בכמה עשרות מטרים - נס של ממש. היא ניסתה = עשתה מה שהיא יכולה - ה' ממשיך!

יוצא איפה שחומש שמות מתחיל ומסיים בכלל חשוב ביותר בעניינים רוחניים: האדם הוא המתחיל וה' יגמור על ידו.

וכאן לא ברור מדוע היא קוראת לו משה - כי מן המים משיתיהו!! וכי את הוצאת אותו!! ה' עשה לך נס!! אלא לומר לך שלמרות שה' סייע זה יקרא על שמך!...

שבת שלום

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת